

המחזה **קופר, הבת שלו ואמנות הצילום** בגרסתו הראשונה, שנקראה **קופר בלבד** הועלה בשנת 1998 בבית ליסין בבימויו של מיכה לוינסון.

שמות המשתתפים:

קופר - יוסי פולאק; תרצה - מרים זוהר; מירי - מיכאלה עשת; מורדו - שאול מזרחי

המחזה בגרסתו האחרונה, המובאת בספר זה, הועלתה בשנת 2008 בתיאטרון הדרמטי של סאראטוב, רוסיה.

קופר, הבת שלו ואמנות הצילום מחזה בשתי מערכות

שוב מהחיים, המעיין שמשקה אותי ברעיונות למחזות שלי. בדירה מתחתי נפטר הבעל. נשארה אשתו, נשארה גם בתו, שהגיעה מחוץ לארץ, רתמה את האימא שלה ויחד זרקו את השמאטעס שמילאו את הדירה ושאותם אסף כל חייו. "לזרוק, הכול מלוכלך", היא אומרת. "גם הסכון שנשאר – מלוכלך, גם הסכון", לחשה לעצמה בתימהון גדול האימא, סוחבת באמצע הלילה עוד שק מלא לרחוב. הסכון הזה, הוא שהדליק אותי.

הבעל והאישה נבראו לי בראש די מהר, אבל הבת, מי היא? עשיתי אותה בגרסה הראשונה מדריכה לרכיבה על סוסים, משהו אצילי כביכול, קר ורחוק. לאחר שההצגה עלתה בבית ליסיין בשם קופר בשנת 2000, ידעתי שהבת נשארה החוליה החלשה במחזה, ואולי משום כך היתה חסרה שם מערכה שנייה.

עברו שנתיים, שלוש, שכחתי את המחזה, ואז, אני לא זוכר איך, אמרתי לעצמי, "צלמת מפורסמת! זהו! מצאתי!" כאילו חיפשתי אותה כל הזמן בלי לדעת. אחר כך גם הבנתי שהצילום – ובעיקר המחשבה שהבבואה חשובה לא פחות אם לא יותר מהדבר עצמו – הוא אחד הסימפטומים של הזמן החדש, הוא הקוטב הנגדי לאיסוף השמאטעס של קופר, האבא. זה מה שיכול להפוך את המאבק בין האב לבת למשהו שהוא גם מעבר למאבק פרטי בתוך המשפחה, וזה גם מה שייתן אפשרויות לצמיחתה של מערכה שנייה.

כתבתי את המחזה מחדש, ועכשיו הוא מחכה לתיאטרון שיעלה אותו על במתו בארץ, אחרי שעלה בהצלחה ברוסיה.

הדמויות:

קופר – זקן חולה, בעבר בעל בית מלאכה

תרצה – אשתו

מירי – הבת שלהם, כבת 35, צלמת, בהתחלת היריון

מורדו – אהובה לשעבר

מקום וזמן:

בתוך דירה לא גדולה, מלאה עד מחנק בגרוטאות מכל הסוגים, דומה למאורה, ומהחלון שלה רואים את החצר האחורית. במערכה השנייה עוברת ההתרחשות לחצר האחורית עצמה, והדירה נשארת ברקע. אחר כך חוזרת ההתרחשות בהדרגה לתוך הדירה. הזמן – זמננו.

מערכה ראשונה

תמונה ראשונה

בדירה. אחרי צהריים. תרצה מזיזה קצת מהגרוטאות הצידה, מנסה לעשות סדר. קופר נכנס מבחוץ, סוחב במאמץ מנורת עמידה כבדה וישנה. תרצה מפסיקה לסדר, מסתכלת בו

תרצה: אתה.

קופר: מה את מסתכלת? חיכית למישהו אחר?

תרצה: יצאת לרחוב.

קופר: אלא מה? מורה על המנורה תראי איזה בני-אדם, דבר כזה זורקים לרחוב! מהחלון ראיתי. וזה לא הכול, יש שם גם שני כיסאות טובים. תכף אני אביא גם אותם.

תרצה: עוד? מהרחוב?

קופר: אלא מאיפה? תראי לי באיזו חנות, באיזה סופר, באיזה... איך איך קוראים לזה? באיזה קניון אפשר למצוא דברים כאלה?

תרצה: תביא גם את ה...?

קופר: אלא מה אני אעשה איתם? אשאיר זורקים בחוץ? מה עוד יש לך להגיד?

תרצה: שום דבר, רק... מתקרבת כמו לעזור לו זה כבד, אולי קשה לך.

קופר: קשה לי...! אומרת קשה לי ועומדת לי בדרך. תני לי לעבור יותר טוב. ממשיך ונכנס, בקושי

תרצה: אתה לא צריך לסחוב היום, כאב לך בבוקר.

קופר: כאב לי בבוקר גם בלי שעשיתי שום דבר, לא? כאבים זה לא משכורת, כאבים נותנים לך גם בחינם. תראי איזו מנורה. לתקן משהו, להדליק וזהו.

תרצה: אין נורה.

קופר מסתכל בה

תרצה: מה כבר אמרתי?

קופר: אין נורה...! נהיית לי מהנדס חשמל. העיקר זה המבנה, הבסיס. תראי איזה ברזל כבד, מלא, של פעם. ללקק את האצבעות!

תרצה כמו רוצה לומר משהו

קופר: כן? תגידי.

תרצה: אני לא יודעת... היא עקומה.

קופר: ככה? עקומה? כל הכבוד, עיניים חדות, נץ! ואם עקומה? ניישר אותה אז היא לא תהיה עקומה. את יודעת כמה אנשים עוד יכולים להשתמש במנורה הזאת. כמה ילדים עוד יכולים ללמוד, לקרוא באור שלה, בלי להוציא את העיניים עם אור עלוב מהתקרה. מה את אומרת על זה?

תרצה: כן, זה נכון, רק... יש חלודה, לא? קצת, זאת אומרת.

קופר: ודאי שיש חלודה. זה לא פלסטיק, זה ברזל. בתנור כישול הזה אין חלודה? והעגלה. והצינורות. והתנורים פרידמן. תכף תגידי שגם אותם לא הייתי צריך להכניס הביתה, אה? כן? תגידי גם את זה?

תרצה: אני לא אמרתי.

קופר: תגידי, תגידי! נתקף כאב אה!

תרצה: הנה, תשב.

קופר: אני לא רוצה לשבת. זה לא החלודה, זה בני-האדם. הם משאירים ברזל במרפסת הפתוחה, בגשם, אז יש חלודה. כמו פצוע שנפצע בכביש מאוטו, במקום לטפל בו זורקים אותו בחזרה לאמצע הכביש שיידרס לגמרי. ודאי, ככה יש להם תירוץ לזרוק לרחוב, לקנות חדש. והרי במקום לזרוק הם יכולים לשמור ולתת למי שצריך, מי שאין לו לקנות חדש, לא? כמה פעמים דיברתי איתך על זה?

תרצה: זה נכון, אני מצטערת.

קופר: תכף תגידי שגם הרהיטים של העץ פה לא טובים, אה? השולחנצ'יק הזה, הוא הרי מתנדנד. והכיסא הזה, הרגל שלו בכלל שבורה, לא?

תרצה: כן.

קופר: אלא מה. ואם הרגל שבורה? היא נשברה, את יודעת למה?

תרצה: זה לא באמת מעניין אותה, היא מסתכלת החוצה דרך החלון כן.

קופר: מה כן? את יודעת למה הרגל נשברה?

תרצה: לא, אני לא.

קופר: למה אמרת שכן?

תרצה: אני לא יודעת.

קופר: את רוצה לדעת?

תרצה: כן, תגיד לי. אני שומעת, תגיד.

קופר: הרגל נשברה מפני שהחיבורים מעל הרגל חזקים. הם לא נשברו, וכל הלחץ עבר לרגל, לעץ בעצמו. החיבורים זה העיקר, זה היופי של העבודה, זה האדם. הכול יירקב ויישבר, אבל החיבורים יישארו. חיבורים כאלה אסור לזרוק. מסתכל סביבו, במעבר שתרצה פינתה קודם מה קרה פה? מישהו הזיז דברים, הכול הפוך. הוא מחזיר דברים כמו שהיו קודם. מעמיד את המנורה באמצע המעבר זהו.

תרצה כמו רוצה לומר משהו

קופר: כן? משהו לא בסדר?

תרצה: לא, הכול בסדר. רק ש... צפוף, קצת זאת אומרת. זה בכניסה, אין מעבר.

קופר: ככה? צפוף, אין מעבר? בשביל מה את צריכה מעבר? את מחכה לאורחים חשובים? את עושה נשף? קוקטייל אולי? ואולי את מחכה לה, אה?

תרצה: כמו נבהלת מה? מי?

קופר: מה, מי...! בשבילה את צריכה מעבר. התחלת לשכב ערה כל הלילה להסתכל לתקרה, בחושך. היא שם למעלה על התקרה?

תרצה: כן?

קופר: כן. ולא מספיק לך להסתכל אליה לתקרה, אז את גם מסתכלת עלי כאילו את מביאה אותה בעיניים מהתקרה אלי לידים שלי.

תרצה: בשקט גם אתה.

קופר: מה?

תרצה: מעזה, בשקט אתה אוהב אותה.

קופר: אוהב אותה? באמת? כשהיא היתה ילדה קטנה היא שמחה על כל דבר שאספתי. יחד עשינו תוכניות: למי ניתן את הכיסא? ולמי את השולחן? ואת מכונת הכביסה? והסירים האלה, מי יאכל מהם? והבגדים, מי ילבש? כל ארגז היה ארמון, הסמרטוטים היו אגדות.

תרצה: אתה מתגעגע אליה, אתה רוצה שהיא תבוא.

קופר: כן? אני כל כך חולה? אני גוסס אולי?

תרצה: אתה כל הזמן מדבר עליה.

קופר: בגללך, כי את כל הזמן חושבת עליה. האוויר סתום מהמחשבות האלה, אי אפשר לנשום. בשביל מה אני צריך שהיא תבוא? היא הרי לא תבוא לתת

לי נכד. הוא לא, זה לא. היא תבוא גם להגיד לי: חלודה, עקום, תזרוק לרחוב!
למה רק את המנורה? הרי הכול מלוכלך ומסריח. גם אני, לא? בטח, למה
לא לזרוק גם אותי?!

תרצה: אני לא אמרתי דבר כזה, אני רק אמרתי שצפוף.
קופר: רק, אה? התחלת לדבר, להתווכח. את כל כך מתגעגעת אליה ש...
ש...

רעש מכיוון המטבח, סירים נופלים, כלי זכוכית נשבר. חתול סחב עוף

קופר: רץ לשם, ובצעקה לא, חכה!

תרצה: מה קרה?

קופר: החתול. העוף.

תרצה: איזה עוף?

קופר: העוף, אני יודע איזה עוף?

תרצה: כבר עומדת בפתח המטבח איפה הוא?

קופר: ברח.

תרצה: העוף?

קופר: החתול.

תרצה: העוף, איפה העוף? הוא היה על השיש, אני הוצאתי להפשיר.

קופר: את לא מבינה שום דבר? החתול לקח אותו.

תרצה: מה זה נקרא?

קופר: לקח אותו, חטף אותו. הוא יצא מהחלון, משם, איתו.

תרצה: עם העוף?

קופר: אלא עם מה? עם הכאבים שלי?

תרצה: עוף שלם, מספר שתיים.

קופר: חתול לבן.

תרצה: בלי עיין?

קופר: לא ראיתי.

תרצה: זה הוא, הלבן הקטן, אני נותנת לו תמיד משהו. העוף יותר גדול ממנו.

קופר: ככה זה, חסרי הערך חומסים את בעלי הערך.

תרצה: אני מצטערת, עוף שלם.

קופר: ואני אידיוט, עוד אמרתי לו: לא! חכה!

תרצה: לחתול, אמרת לו?

קופר: צוחק כן, לחתול, לא שמעת? אמרתי לו: לא! חכה!

- תרצה:** באמת? צוחקת איתו, מפסיקה לצחוק, מסתכלת בו
קופר: מה את מסתכלת? תכף תגידי שצריך לצלם, אה?
תרצה: איך שאתה צחקת.
קופר: באמת? צחקתי?
תרצה: חבל על העוף שהוא לקח, אבל... אתה צחקת ודיברת ככה בשקט ו...
קופר: ככה, אה? בלי זה אני לא צוחק ולא מדבר ככה בשקט ו... אה? וזה כל כך חשוב שאני אצחק ושאני אדבר ככה בשקט ו... אה? זה שווה עוף שלם מספר שתיים, אה?
תרצה: אני לא מבינה.
קופר: פתאום בשביל מה בעצם את הוצאת את העוף?
תרצה: להרוויח זמן הוצאתי את העוף?
קופר: כן, הוצאת את העוף, בשביל מה?
תרצה: מה זה נקרא? בשביל להפשיר.
קופר: בשביל מה להפשיר? איך בכלל הגיע לשם עוף? למה קנית עוף? שנים אני כבר לא אוכל בשר, את אף פעם לא.
תרצה: מצטחקת עכשיו די, הוא איננו, החתול.
קופר: איננו, החתול...! מתחבאת לי מאחורי חתול, עוד מאחורי חתול שכבר איננו. את הוצאת את העוף קודם, לפני החתול. בשביל מה עוף?
תרצה: בשביל מה?
קופר: אתמול בלילה, עם מי דיברת בטלפון?
תרצה: עם מי דיברתי?
קופר: אני שמעתי משהו מתוך שינה, לא הייתי בטוח. והנה קלעתי. אפילו לשקר את לא יודעת. עם מי דיברת?
תרצה: איתה.
קופר: ככה? איתה? פתאום?
תרצה: לא פתאום.
קופר: מה זה צריך להיות?
תרצה: אתה יודע שאני מטלפנת אליה, כשהיא מגיעה. אתה מחכה לזה.
קופר: די, זה מספיק.
תרצה: אם אני לא מטלפנת אותה מתחיל להסתכל עלי ככה, אז אני יודעת שאני צריכה לטלפן. ואתה עומד בחדר השני ושומע כל מה שאני מדברת.
קופר: אתמול אני לא שמעתי שום מילה.

תרצה: אתמול כאב לך, נתתי לך זריקה, זהו.
קופר: זהו? איזה זהו? בשביל מה טילפנת אליה אתמול? מה אמרת לה, זאת אומרת? כאילו מיוחד להמשיך ולשאול בעניין, עובר לנושא אחר מאיפה היא חזרה הפעם?

תרצה: אני לא יודעת. משהו כזה.

קופר: משהו כזה?

תרצה: כן.

קופר: את כל העולם היא תעבור עשרים פעם, עשרות אלפי קילומטרים. היא תביא צילומים, אלפים של צילומים. לתפוס את הרגע. להקפיד. כן, את פתיתי השלג. למה היא לא מקימה משפחה, אה? מביאה ילד לעולם?

תרצה: ממלמלת יש משהו אולי, מישהו.

קופר: מה את ממלמלת שם? כל הזמן סודות איתה מאחורי הגב שלי.

תרצה: אני רוצה לספר לך, אתה לא רוצה לשמוע. גם כשהיא באה פעם.

קופר: פעם, בטח...! פעם בשבע שנים.

תרצה: בהתחלה אתם עוד מדברים אבל תכף אתה צועק עליה. שניכם, נכון.

קופר: מה שרצה לשאול הטלפון הזה בלילה, מה דיברת איתה?

תרצה לא עונה

קופר: אמרת לה?

תרצה: אמרתי לה.

קופר: מה אמרת לה?

תרצה: אתה יודע. אתה, הבית חולים, הזריקות, ה... הכול.

קופר: באיזו רשות? מדברת עלי מאחורי הגב שלי. בשביל מה? היא רופאה?

תרצה: היא הבת שלך.

קופר: ואם היא הבת שלי? בשביל מה? לעורר את הרחמנות שלה עלי? אמרתי

לך: בשום אופן לא! את בטח גם הזמנת אותה שתבוא, בלי לשאול אותי,

שתבוא אל האבא המסכן שלה, הגוסס, אה? מתי היא תבוא? מה היא אמרה?

בדיוק, מילה במילה.

תרצה: אחרי רגע היא לא תבוא, היא לא רוצה לראות אותך, היא...

קופר: תמשיכי.

תרצה: היא תבוא רק להלוויה, אז היא תבוא.

קופר: ככה. אני מבין.

תרצה: זה לא באמת. היא כמוך.

קופר: את כבר זורקת את האחריות עלי, אני אשם, כמוני...! היא לא כמוני. שום ערכים, שום אמונה, רק עקשנות. למה אם כך הוצאת את העוף?

תרצה: את העוף?

קופר: העוף מהמקרר, הרי הוצאת אותו בשבילה. למה? היא הרי תבוא רק להלוויה שלי. יש כבר הלוויה? או אולי יש לי עוד קצת זמן לחיות עד שהעוף יפשיר. סוף קיץ עכשיו, חם, הוא יפשיר מהר, אה? אז תקבלי אותה, את הבת שלך, את הרי כל כך מתגעגעת אליה.

תרצה: כמעט בצעקה גם אתה מתגעגע אליה, גם אתה, גם אתה!

קופר: אבל אני צריך למות בשביל לזכות לראות אותה, לא?

תרצה: לא, זה לא ככה.

קופר: אז בשביל מה העוף?

תרצה: הוא בכלל איננו. החתול לקח.

קופר: בטח שהוא איננו, החתול לקח. את יודעת למה? כי לא תהיה הלוויה כל כך מהר. אותי לא לוקחים, לא מלאך המוות ולא החתולים. אני כמו התנור פרידמן הזה והכיסא הזה והסולם הזה, כל העץ הישן הזה, כל הברזל הזה עם החלודה, אנחנו לא בשביל בנות בינלאומיות שמצלמות את כל העולם. אותנו זורקים, לא צריכים, משאירים ברחוב. בגלל זה אנחנו נישאר. כואב לו

אה! צונח-מתיישב

תרצה: אני אטלפן לאמבולנס.

קופר: מה פתאום אמבולנס!

תרצה ניגשת אל קופר, מעבירה אצבעותיה בכלוריתו

קופר: מה את עושה?

תרצה: השערות שלך עקשניות כמו צמר פלדה.

קופר: מה תעשי אחר כך?

תרצה: אחר כך?

קופר: את יודעת.

תרצה: אני יודעת?

קופר: את לא מסוגל להיות לבד.

תרצה: למה שאני אהיה לבד? אתה...

קופר: תקראי לה שתהיה איתך לפחות בהתחלה.

תרצה: לא צריך. האמבולנס ייקח אותך לבית חולים ואתה תחזור כמו קודם.

קופר: הכיסאות הישנים, שם ברחוב... איך שכחתי? קם זה עוד קם, עומד על הרגליים, אה? חשבנו כבר שזהו, מת. פונה לצאת מירי נכנסת בינתיים לחצר הבית, רואה את קופר ואת תרצה דרך החלון

תרצה: בשביל מה? יש לנו מספיק כיסאות לשבת.

קופר: מה פתאום לשבת? הם שבורים.

תרצה: אז בשביל מה צריך כיסאות?

קופר: בשביל לתקן, בשביל לתקן. יוצא

תרצה: פונה לצאת אחריו לא, חכה. רואה את מירי שרואה אותם, לא יוצאת

תמונה שנייה

אותו מקום, רגע אחרי כן. צלצול בדלת. תרצה פותחת. מירי בפתח

תרצה: את לא צריכה לצלצל.

מירי: לא.

תרצה: תיכנסי, תשבי. מה את עומדת?

מירי: עדיין בפתח, מסתכלת פנימה כן.

תרצה: במיץ צהלה, במאמץ שלום... הי... מה שלומך?

מירי: אחרי רגע זהו?

תרצה: בואי תיכנסי.

מירי נכנסת פנימה, מסתכלת סביבה

תרצה: משהו לשתות? משהו חם? משהו קר? אני אפילו לא יודעת בדיוק מאיפה

חזרת. רק... משהו כזה, לא? אמרתי לקופר והוא...

מירי: לקופר?

תרצה: צוחקת, במבוכה כן, ככה.

מירי: משהו מצחיק? מסתכלת סביבה

תרצה: כבר שנה כמעט לא ראיתי אותך. בפעם אחרונה הזמנת אותי לבית

הקפה ההוא. אם לא את, הייתי עוברת את כל החיים בלי לשבת אף פעם

בבית קפה. קופר לא ישב אף פעם. כל כך הרבה בתי קפה והוא לא.

מירי: די, אימא.

תרצה: את לא רעבה? אני רציתי לבשל משהו שאהבת, פשוט החתול...

מירי: החתול?

תרצה: העוף זאת אומרת, החתול חטף אותו, וקופר...

מירי: קופר, עוד פעם?

תרצה: כן, הוא צחק, הוא...

מירי מסתכלת בה

תרצה: איך זה היה? עבדת בשביל תערוכה, או בשביל אלבום? צילומים יפים?

מירי: תוך שמסתכלת סביבה אני לא מצלמת צילומים יפים, אימא. תני לי רגע להסתכל בשקט, טוב? מה עם ההלוויה? מתי היא יוצאת? איפה הדוד חיים, הדוד שלנו של ההלוויות?

תרצה: את יודעת שהוא לא... את יודעת, את ראית אותו.

מירי: את מי?

תרצה: קופר, אבא שלך. ראית אותו קודם.

מירי: את אמרת לי שהוא מת, לא? בטלפון.

תרצה: לא בדיוק, רק...

מירי: לא מת בדיוק? מת בערך? זה מה שאמרת לי?

תרצה: את אמרת לי שרק ככה את תבואי, רק אחרי ש...

מירי: כן? תנסי להיזכר איך זה היה. בדיוק, לאט-לאט.

תרצה: זה לא חשוב.

מירי: תוך שהיא מסתכלת סביבה זה כן.

תרצה: אני טילפנתי, אמרתי לך שתבואי, הוא חולה, חולה מאוד.

מירי: ואני אמרתי לך שאני לא רוצה, אמרתי בשקט, שלוש פעמים. יש לי מחלה משלי.

תרצה: את חולה? מה קרה?

מירי: תעזבי עכשיו את המחלות שלי. ואז את טילפנת עוד פעם, מה אמרת?

תרצה: שום דבר, אני רק...

מירי: התנשמת, כמו חיה. ואני אמרתי לך שתסתדרי איתו בעצמך, שתביאי רופא. אמרתי לך שתקראי לי רק אחרי שהוא ימות, רק להלוויה, אז אני

אבוא. נכון?

תרצה: משהו כזה.

מירי: הכול בשקט, בקור מה ענית לי על זה? את זוכרת?

תרצה: לא כל כך, לא בדיוק.

מירי: "כן... זהו... תבואי," נכון? ככה, עם הפסקות אבל ברור. ואמרת את זה עוד פעם: "כן... זהו... תבואי." חשבת שקשה לך מפני שהוא מת. ובגלל

זה גם אמרת לי בהתחלה שהוא חולה, לא להגיד את האמת עוד הסוף. ככה
זה היה, לא נכון?
תרצה: מה אני יכולה לעשות?
מירי: תשובה מספקת. למשוך אותי הנה עם מין סיפור כזה. ולי היה תור.
פגישה, כן. פגישה חשובה. חשובה מאוד. ואני ביטלתי אותה ובאתי.
תרצה: אני מצטערת.
מירי: אולי זה היה עונש. אני אמרתי שאני אבוא רק להלוויה אז את... בבקשה,
הנה לך הלוויה. כן? לעשות ממני צחוק?
תרצה: לא, לא.
מירי: למה אמרת לי אם כן? מה חשבת? זה לא יתגלה?
תרצה: הוא חולה, חולה מאוד.
מירי: ככה. עד שאני אגיע, הוא באמת...
תרצה: לא, חס וחלילה, זה בטח לא. זה יצא לי, זה...
מירי: אולי את פשוט כבר רוצה שהוא ימות. הוא עינה אותך מספיק.
תרצה: לא, מה פתאום? שום עינה.
מירי: מורה על הגרוטאות מסביב מה זה? לא מכשירי אינקוויזיציה?
תרצה: לא, מה פתאום.
מירי: תני לי קצת שקט, אימא, טוב? אני מבקשת. מסתובבת, נוגעת
תרצה: עוקבת אחרי מירי, עד שלא יכולה להתאפק הוא היה יכול להביא הרבה יותר.
סליחה.
מירי ממשיכה להסתובב בחדר
תרצה: לפעמים הוא מביא דברים גדולים והוא מבין בעצמו שאי אפשר, אין
מקום. סליחה. פשוט כואב הלב לראות אותו קודם סוחב ומביא ואחר כך
סוחב ומחזיר.
מירי עומדת ליד שבר שולחן
תרצה: הוא אבל שולחן יפה, לא? הארגז מחזיק אותו במקום הרגל. אפשר
להסתדר עם השיפוע. העיקר זה שיש תיאבון והאוכל מזין.
מירי ליד המיטה בצד, שמכוסה בערימות העיתונים
תרצה: זה שום דבר, צריך רק להזיז את החבילות של העיתונים. כל ההיסטוריה
שם.
מירי ניגשת אל פתח החדר שלה לשעבר
תרצה: כמו מנסה לעצור אותה, מרחוק לא כדאי שם.

- מירי:** פותחת סתום לגמרי. למה חשבתי שהחדר שלי יישאר כמו שהוא היה.
תרצה: הוא שם שם את הדברים הכי טובים. את יכולה לראות בעצמך.
מירי: את לא מסוגלת לשתוק כמה רגעים?
תרצה: אני מצטערת. כמו שהינקתי אותך והיה לי חלב והייתי מוכרחה להניק.
מירי: מה פתאום חלב, להניק?
תרצה: אני לא יודעת, סתם. סוף סוף את פה בבית ואני צריכה לשתוק, כאילו את אינך. אני כל כך שמחה לראות אותך.
מירי: פתאום איך זה היה בהיריון איתי?
תרצה: את שואלת אותי?
מירי: לא הרגשת כאילו מישהו דחף לך משהו בפנים, וזה מתנפח אצלך, ואת נסתמת לגמרי, את בכלל...? משתקת, כמו מבינה שנסחפה
תרצה מסתכלת בה
מירי: מה העניין?
תרצה: אני דווקא שמחתי בהיריון. תמיד חשבתי שאני רזה מדי, כאילו אינני בכלל. בהיריון התמלאתי וכאילו נהייתי, כאילו... משתקת
מירי: כן?
תרצה: סתם. גם להסתכל עלייך אסור לי? ופתאום למה את שואלת?
מירי: שואלת מה?
תרצה: איך זה היה בהיריון איתך.
מירי: אני לא יודעת. אולי לדעת מאיפה אני באה. למה את שואלת?
תרצה: מה?
מירי: מה...?! למה שאני שואלת...
תרצה: את בהיריון?
מירי: אחרי רגע אני נראית לך אחת בשביל היריון?
תרצה: למה לא? היריון זה משהו כזה ש...
מירי: תני לי עוד רגע שקט, אימא, טוב?
תרצה: מה? אני לא שמעתי. את מדברת עם פה סגור.
מירי: אני דג קר, כולם אומרים את זה. ביקשתי שתיתני לי עוד קצת שקט.
מורדו נכנס לחצר, מסתכל פנימה דרך החלון
תרצה: רואה אותו מישהו שם.
מירי: מסתכלת לחלון, רואה אותו, מסיטה מבטה ממנו כאילו כלום
תרצה: לא ראית?

מירי: ראיתי.

תרצה: את לא מכירה אותו?

מירי: למה אני אמורה להכיר אותו?

תרצה: סתם אמרתי. זה השביל בחצר, השביל הישן, אנשים כבר לא משתמשים בו, לא יודעים בכלל שהוא ישנו.

מורדו יוצא. תרצה רוצה לומר משהו, לא אמרת. מירי מרחיחה באוויר

תרצה: משהו נשרף?

מירי: אותו הריח, נשאר. זה היה הריח שלי. זה מה שהריחו ממני. כאילו אני עוד כאן באוויר, אני כמו שהייתי אז, עם הריח הזה, הסירחון.

תרצה: לא, מה פתאום, אני שומרת, מנקה.

מירי: את גם שופכת על זה אודיקולון מהשוק?

תרצה: לא, מה פתאום.

מירי: אוספת את התיקים שלה אני הולכת.

תרצה: חכי, עוד קצת. הוא יחזור עוד רגע. אם כבר היכית לו עד עכשיו.

מירי: אני היכיתי לו?

תרצה: הוא חולה, הוא חולה מאוד, באמת.

מירי: וזאת סיבה להתחיל לאהוב אותו? זה עושה אותו נקי, רטורואקטיבית? על זה הם סומכים, הם הרי ימותו בסוף, יסלחו להם.

תרצה: בכל לכה, בקושי את לא מבינה? הוא לא יהיה יותר, לא, די. זאת אולי ההזדמנות האחרונה שלכם.

מירי: הזדמנות אחרונה למה? לצעוק אחד על השני? להשתגע, הכול מחדש?

תרצה: לא מוכרחים, אפשר אחרת, יותר טוב, לרחם, בני-אדם.

מירי: הטוב שלך זה לא הטוב שלי, אימא. את מתחילה עם הטוב שלך והכול נהיה מזיע, דביק, נהיה מחלה. למה עשית לי את זה? את מכירה אותי, לא? חשבת באמת שתצליחי להחזיר אותי ככה אליו? מה חשבת?

תרצה: אני לא יודעת, לא חשבת, רק... אולי עכשיו בכל זאת, בהיריון.

מירי: בהיריון? מאיפה את לוקחת את זה?

תרצה: אני לא יודעת. סתם. ניסיתי. ככה סתם. איך ששאלת אותי קודם על ההיריון שלי.

מירי: שאלתי על שלך, לא על שלי.

תרצה: מישהו גם טילפן, שאל עלייך. הוא לא אמר מי. אמרתי לו שאולי תבואי.

מירי מסתכלת בה, מסתכלת החוצה לחלון

תרצה: הוא הלך, ההוא שעמד שם.

מירי: למה את אומרת לי את זה?

תרצה: סתם, הסתכלת לחלון. כאילו חשבת על משהו, לא אמרת לי מה.

מירי שוב אוספת את התיקים שלה

תרצה: לפני שנה כשישבנו בקפה דיברת על היריון.

מירי: דיברתי על חופש. שאולי צריך להחליט לא להיות בהיריון כל זמן

שאפשר לבחור, לא כשכבר מאוחר. סתם בלבול מוח. מוגזם אפילו בשביל

אחת כמוני להיכנס להיריון בשביל להחליט אחר כך כן או לא, בשביל

חופש הבחירה.

תרצה: אני זכרתי רק את ההיריון, לא את החופש.

מירי: זה בטוח. ופתאום ואם הייתי בהיריון? היריון זה להיות בהמה, סמרטוט?

זה להיות נקבה היסטרית – מישהו חולה, הולך למות, אז זהו, היא נשפכת,

נכנעת, מוותרת? אולי זה נכון, אולי זה מה שיוצא מהיריון.

תרצה: יוצא עוד משהו.

מירי: באמת? מעניין. פונה לצאת

קופר בפתח, עומד שם, עם שני כיסאות שבורים

תרצה: אחרי רגע תיכנס, למה...?

קופר לא זז

תרצה: תראה, מירי, היא באה לביקור.

קופר: נכנס פנימה, מדבר אל תרצה ומתעלם ממירי, אף על פי שברור שהכול מכוון בעצם

אליה. מורה על שברי הכיסאות שבידיו, בהפסקות תראי, תראי! איזה כיסאות,

איזה! והעץ! והעבודה! את זה להשאיר ברחוב? מפרק את הכיסאות את רואה?

מתפרק. תכף גם יתחבר. מנסה להרכיב אותם מחדש את רואה? כואב לו, מתגבר

משפחות שלמות עוד יֵשבו על הכיסא הזה.

מירי: בצד, בשקט כן, כולם על אותו כיסא.

קופר: מישהו פה אמר משהו?

תרצה: לא, שום דבר. מציעה לו כיסא הנה תשב.

קופר: לא יושב, מורה על איזה תנור ומשפחות שלמות עוד יכשלו בתנורים האלה.

רק לחשוב על העבודה, והתכנון, והדיוק! לפני מאה שנה דבר כזה היה

חלום. ומה עם חומר גלם, הברזל, הנחושת? עד היום כורים נהרגים במכרות

במפולות, את יודעת את זה? ומה עם האוניות עם עפרות ברזל שטובעות

בים? וכל העץ הזה. תחשבי על כורתי העצים, על השייטים בנהרות, על

הנגרים. הלוא לזרוק את זה, זה לירוק להם בפרצוף, זה... זה נהפך לאנקת כאב אה!

תרצה: מגישה לו כיסא תשב.

קופר: אני לא רוצה לשבת! המחרשה הישנה הזאת... ברחוב אלנבי מצאתי אותה. רק לחשוב איך היא הגיעה לשם. אנחנו כאן לא צריכים טלוויזיה. שבעת פלאי עולם כולם כאן, רק לפתוח את העיניים, את הלב. כן, פלאי עולם, שום סמרטוטים, את שומעת? זה לא הפלסטיק של היום, רובוטים עושים בסדרות עם שטנצים. עושים בן רגע – נגמר בן רגע. זאת השיטה, מישהו מרוויח מזה, מישהו משחית ככה את העולם. שוב אנקת כאב אה!

מירי כמעט אומרת משהו. תרצה מרמזת לה לשתוק. קופר מפנה ראשו

תרצה: שום דבר, אף אחד לא אומר כלום.

קופר: אל תרצה תארי לך שהעולם ייהרס ויישאר איש אחד בעולם.

תרצה: למה אחד? שיישאר זוג.

קופר: הרי הספר הכי לא נחוץ יהיה בשבילו עולם ומלואו. ומחברות כאלה חצי ריקות... הוא יוכל לכתוב, להתחיל הכול מחדש. ויהיה לו שולחן וכיסא ותנור ומנורה, הוא יתקן והוא יבנה חדשים לפי הדוגמה שלהם. הלוא שולחן כזה בלי רגל, הלוא... מחרשה כזאת, הם יועילו לו פי אלף מכל הצילומים בעולם. אל תרצה, נאחז בה לא נכון? אה?

תרצה: מנסה להושיב אותו כן, בטח. הנה תשב.

מירי: ומה הוא יעשה עם הסירחון, האיש הזה שיישאר אחד? מה יועיל לו הסירחון, כל הרקוב הזה?

קופר: ממשיך אל תרצה חיים זה גם ריקבון. זה לא צילומים מתים.

מירי: יש עוד כמה סימנים לחיים חוץ מריקבון, לא? למה אצלך רק זה סימן של חיים, הריקבון, הזיעה החמוצה, הנוראה הזאת?

קופר: שתיתן כבוד! זאת זיעה של בני-אדם, העמל שלהם. היא לא יודעת מה זה. אותה זה לא מעניין, אי אפשר לצלם את זה, אה? בלי כוח אה? אה?

תרצה: מושיבה אותו סוף סוף הנה ככה, תשב. קח, תשתה את זה. נותנת לו איזו תרופה, פונה הצידה, מטלפנת

מירי: אני דווקא יודעת, אני מכירה את הריח הזה. הוא לא כל כך מיוחד. פוגשים אותו הרבה, בכל המאורות המטונפות. בהודו, באפריקה, גם בניו יורק. זה לא ריח זיעה של עבודה. אנשים עובדים מתרחצים, גם

עניים. זה ריח זיעה של בטלנות, של כישלון. ושל פחד. וגם של רעב, ושל פצעים ודלקות חניכיים. אני תכף הכרתי אותו שם. זה היה הריח הזה, של הבית.

קופר: אני הייתי כישלון? הייתי בטלן?

מירי: זה מה שעושה את זה נורא, ריח רע בהתנדבות, ריח של אידיאולוגיה, דווקא. זה ריח מרגיז, משגע, שלא עוזב. עד היום אנשים מריחים את זה ממני. אותו דבר כמו אז, בתיכון.

תרצה: גמרה לטלפן לא, מה פתאום? גם אז לא. תשאלו אנשים.

מירי: אני יודעת, אני, ממני הריחו את זה, ממני.

קופר: היא היתה בתיכון עירוני, של המצטיינים. אני שלחתי אותה לשם.

מירי: כששולחים בת למקום כזה צריך גם לצייד אותה בריח המתאים, בטח לא סירחון של מרק של ראשים של תרנגולות.

תרצה: לא, איך? לא בישלנו שום מרק של ראשים של תרנגולות.

מירי: זה לא חשוב שלא בישלנו, חשוב שאמרו את זה עלינו. על שום בית לא אומרים דבר כזה. צחקו לי מאחורי הגב, קראו לי קוקוריקו. רציתי למות.

תרצה: אני הצטערתי, אני...

מירי: קנית לי אודיקולון בשוק. בסוד, שהוא לא ידע. במקום לעמוד נגדו על שתי הרגליים האחוריות ולזרוק את כל הזבל שלו החוצה. ואני שפכתי את האודיקולון על עצמי. צחקו עוד יותר.

קופר קם ועומד, בקושי

תרצה: תשב, אתה לא צריך...

קופר דוחף הצידה את הכיסא, רועד, לא יציב

מירי: בכוונה, לקרוע לה את הלב.

קופר מתעלם ממנה

מירי: אני מדברת איתך, לא? אני פה, אני, לא מחרשה מרחוב אלנבי.

קופר: אל תרצה, בשקט באמת? היא פה? מה קרה? מישהו מת? יש הלוויה?

מירי: היו לה כוונות טובות. היא עשתה אותך מת בשביל שניפגש, קופר והבת שלו. שנסלח, שנאהב, שנבכה אחד על השני.

קופר: בשארית כוח, אל מירי לצאת, החוצה! אל תרצה גם את, כולכם!

תרצה: נבהלת לא, למה?

מירי: אוחות בה את כבר נבהלת. בקושי הוא עומד על הרגליים. אל קופר אבל לגרש אתה מגרש, החוצה! כמו אז, בת שש-עשרה. גירשת, וגם...

קופר: אני לא גירשתי אותה, היא בעצמה.

מירי: כן, אחרי ש...

קופר: היא עוד מעזה? היא צחקה לי בפנים, היא...

מירי: אני בסך הכול רחצתי ידיים, עם הסבון שלי.

קופר: לרחוץ ידיים לפני שהיא יוצאת מהבית, לפני. זה נקרא בסך הכול?

מירי: זה נכון, זה לא בסך הכול.

קופר: ולא פעם אחת, יום אחרי יום.

מירי: זה נכון.

קופר: כמה אפשר? ככה? שם בחוץ נקי, שם הניקיון, וכאן בתוך הבית הלכלוך,

אה? שם בחוץ כולם חכמים, מודרנים, ורק כאן אבא שלך הוא הטיפש,

המפגר. כן? זהו? תעני לי! את לא שומעת אותי?

מירי: אני שומעת. אני שמעתי.

קופר: ואת לא אמרת כלום. את המשכת ורחצת, המשכת ורחצת.

מירי: זה היה תענוג, לא לענות, להמשיך ולרחוץ, בשקט, להמשיך. היה לי כוח

פתאום.

קופר: היה לך כוח, אז קיבלת.

מירי: עד עכשיו אני מרגישה את הסטירה על הפנים שלי. כמו כווייה.

קופר: הכיתי, לא גירשתי.

מירי: אף פעם קודם לא הכיתי אותי. הצקת לי, לעגת, צעקת, לא הכיתי.

קופר: יש גבול, יש קש ששובר את הגב, את ירקת בדרך שלי, בפנים שלי.

מירי: מורה על הגרוטאות מסביב זה הפנים שלך? זה? זה?

קופר: כשהיית ילדה לא אמרת "זה...?" "זה?"

מירי: ילדה נהיית גדולה. היא רואה שיש בתים אחרים, יש עולם. ביקשתי ממך

שתפסיק, אבל אתה המשכת, מילאת את הבית עוד יותר, דווקא.

קופר: אלא מה? להראות לך מה זה, לך ולחברות שלך, ולמורים. אתם צחקתם

לי, את יחד איתם, כל העולם הפתוח שלכם. הבית הזה, הוא היה פתוח,

פתוח לכל דיכפין שיבוא וייקח. זה נקרא פתוח אצלי.

מירי: בשקט מי בא? מי לקח? משפחה אחת, העולים האלה. לקחו שולחן,

שני כיסאות, מכונת כביסה אחת. במקום זה אתה הכנסת בחזרה פי

שלושה.

קופר: קילקלו אותם, השחיתו.

מירי: אתה התחננת כמו קבצן: בואו, קחו. אבל אנשים ברחו, הריח הזה. גם

מירי: שום דבר, הכפתורים, שיהיו במקום.

קופר: אני עוד חי!

מירי: ואם הכפתורים יהיו במקום אתה לא תהיה חי? אין לך סימן אחר?

תמונה שלישית

אחרי כן, בלילה, באותו מקום. פנס דולק בחוץ, מאיר קצת גם את הדירה. מורדו נראה דרך החלון בחצר, עומד או מתהלך, מחכה. תרצה ומירי נכנסות לדירה. תרצה לא מדליקה את האור

מירי: אחרי רגע למה את מחכה?

תרצה: כמו מבולבלת כן.

מירי: כן...?

תרצה: לא?

מירי: איזה לא? איזה כן? החשמל, למה את לא מדליקה?

תרצה: לא מדליקה פחות מפחיד ככה בחושך, לא? אפשר לחשוב שהוא עוד ישנו פה באיזה מקום.

מירי: מה העניין? זאת לא הפעם הראשונה שלו בבית חולים.

תרצה: תמיד נשארתי לישון שם. האחיות נתנו לי. פחות עבודה בשבילן.

מירי: למה לא נשארתי היום?

תרצה: שלא תישארי לבד, לא?

מירי: את עושה ממני צחוק או מה? אני לא את, לא. זה הדבר שאני הכי אני, לא את. אני לא צריכה שמירה כשאני לבד. גם את צריכה להתחיל להתרגל. מה תעשי אחר כך? תדליקי כבר, אני צריכה ללכת. רק למצוא את התיק וזהו.

תרצה: כבר. פונה להדליק

מירי: רואה את מורדו בחוץ, עוצרת אותה חכי.

תרצה: לא להדליק?

מירי: לא.

תרצה: לא להדליק או לא לא להדליק, כן זאת אומרת? את מבולבלת, את יודעת.

מירי: לא להדליק. איפה התיק שלי? אף פעם אני לא מאבדת אותו. איך מוצאים פה משהו?

תרצה: יטפלו בו והוא יכריא ויחזור מהר, אני בטוחה. זה ייקח יומיים, שלושה. הרופא לא אמר שום דבר רע, לא נכון? הוא באמת לא אמר, נכון?

מירי: די, אימא.

תרצה: לא נכון?

מירי: לא, הוא לא אמר. אני שאלתי אותו אם יש איזשהו סיכוי והוא שתק. ואת יודעת את זה. את גם יודעת שאני לא אשאר כאן. אני לא יכולה להישאר במחנק הזה גם לילה אחד. איפה זה לעזאזל? שום סמרטוט לא הולך פה לאיבוד, רק כשזה מגיע למצלמות שלי...

תרצה רואה בתוך כך את תיק המצלמות, דוחפת אותו הצידה להחביא אותו

מירי: מה קרה?

תרצה: שום דבר, סתם, אני... רואה את מורדו בחוץ תראי, האדם ההוא מאחרי הצהריים, עוד פעם בחצר.

מירי: ממשיכה ומחפשת באמת?

תרצה: את יודעת, את ראית אותו. מזכיר לי מישהו. כל כך דומה. הילד הזה, הבן של הירקן, מורדו. הבית שלהם היה לא רחוק, את זוכרת?

מירי: זוכרת.

תרצה: הבית עם הצעקות. זה אבא שלו צעק. הכה וגם צעק. הוא אף פעם לא צעק, הילד. קופר כיבד אותו מאוד, את הילד.

מירי: שמעתי.

תרצה: הוא היה המעריץ שלך, ככה קוראים לזה, לא? עוד בבית ספר עממי.

מירי: זה נכון.

תרצה: עכשיו אני מבינה.

מירי: מה בדיוק את מבינה?

תרצה: בגלל זה הוא מכיר את השביל הישן בחצר. הוא היה מחכה לך שם.

מירי: מחכה לי?

תרצה: כשהיית בתיכון. אותו שלחו למוסד. במקום לשלוח את אבא שלו. בחופש שלו הוא היה מחכה לך בחצר בשביל לראות אותך. זאת היתה הדרך שלך.

מירי: אני לא זוכרת דבר כזה, לא ראיתי אותו אף פעם.

תרצה: לא יכולת לראות, הוא היה מחכה בשכיבה. מאחורי השיח. שהוא יראה אותך ואת לא תראי אותו. אני הבנתי את זה תכף.

מירי: תמשיכי.

תרצה: הוא היה מחכה שעה, אפילו שעתיים, עד אחרי שהיית עוברת.

מירי: ואת... ידעת ולא אמרת לי?

תרצה: זה היה יפה, אני אוהבת סיפורים על אהבה.

מירי: סיפורים על אהבה? עושה לי צמרמורת רק לשמוע.

תרצה: זה לא קל, ככה לחכות בשכיבה שעה, אפילו שעתיים, הכול בשביל לראות אותך עוברת רגע בסך הכול. חשבתי גם שאולי יהיה משהו ביניכם ואתם תתחתנו בסוף. גם קופר הכיר אותי כשהייתי בת שתים-עשרה. הוא היה בן ארבע-עשרה. הוא לא אהב אף פעם להחליף דברים.

מירי: זה בטוח.

תרצה: הוא היה ילד טוב. הוא היה נכנס הרבה לבית המלאכה של קופר. קופר אמר שהוא יותר טוב מכל הילדים מהבתים הטובים שהתחברת איתם.

מורדו נעצר בחוץ, מסתכל פנימה דרך החלון. מירי מסתכלת בו

תרצה: הוא שמע אותך, הוא יודע שאת בפנים.

מירי: לעבר מורדו אני עשיתי את זה, אני כבר אחרי.

מורדו לא מגיב

מירי: אתה לא שומע? עשיתי את זה. הבוקר, בקליניקה של ד"ר שאשא. סידרו לי תור דחוף. עוד היה אפשר. אתה יודע את זה, אתה יודע הכול, לא?

מורדו לא מגיב

מירי: חוזרת לחפש את התיק איפה הוא? ושוב אל מורדו אתה באמת יודע הכול, אה? נכון, לא עשיתי את זה היום, ביטלתי, היתה לי הלוויה.

תרצה: חס וחלילה, שום הלוויה.

מירי: אל מורדו אני אעשה את זה מחר. שום דבר לא יעזור לך, אתה לא מבין? איפה זה? להסתלק מכאן! מחפשת את התיק שלה, עכשיו בפראות. תוך כדי כך זורקת משהו מהגרוטאות החוצה, דרך החלון

תרצה: נדהמת מה...?

שתיקה של תדהמה. תרצה מסתכלת במירי. מירי מסתכלת בתרצה. שתיקה כמו צריכות לעכל מה שקרה,

מירי: מתערת, משליכה לעבר מורדו עוד ועוד מהגרוטאות, מתחילה לצחוק תענוג כזה! תענוג כזה! חושבים חיה ענקית, מפלצת – בסך הכול סמרטוטים, עצמות יבשות, כלום.

תרצה: קופר, אבא שלך, הוא יחזור.

מירי: כן, כמו שאמר הרופא. הוא לא אמר שום דבר רע, הוא רק שתק.

תרצה: גם תרנגולת, מורטים את הנוצות שלה אחרי שהיא מתה, לא?

מירי: אחרי רגע תגידי את זה עוד פעם.

תרצה: גם תרנגולת מורטים את הנוצות שלה אחרי שהיא מתה, לא?

מירי: בשקט את הבאת אותי אליו אחרי שהוא מת, לא? משליכה עוד איזו גרוטאה החוצה וממתי הוא נהיה תרנגולת? מה פתאום נוצות? זהו, אלה הנוצות שלו? אין לו משהו אחר? הוא היה בעל-מלאכה נהדר. הוא היה איש אמיץ. הוא היה איש מקורי. הוא היה... הו לא, די! חוזרת לזרוק גרוטאות החוצה פעם שנייה אל תשקרי לי, עוד מין שלושת רבעי שקר כזה. כמו כל החיים שלך. ופעם שנייה אל תחביאי לי את המצלמות. אם לא היית מחביאה – הייתי הולכת בשקט, לא נוגעת בשום דבר. אל מורדו אתה עוד שם? תוך שמשליכה בו מהגרוטאות אני? ילד ממני? לא סתם ילד. הוא רוצה ילד עם השם של אבא שלו. כן, האבא ההוא שהיה מכה אותו. מצא מישהי מתאימה. הוא מצא אותי ואני אותו. אלטע זאכן כזה, אני. בשביל מה אתה עוקב אחרי? ואם תתפוס אותי נכנסת לקליניקה? מה תעשה? תשבור? תהרוס? או שגם שם תסתכל? לכשף אותי אתה רוצה עם העיניים שלך? חסרים לי משוגעים בלעדריך? וכמו אל עצמה די כבר, תפסיקי את זה, תשתקי כבר! שנים אני שותקת, אני שולטת, תענוג, ופתאום הכול נופל לי מהידיים.

תרצה מסתכלת בה, מחייכת

מירי: מה את מחייכת?

תרצה: חזר לך הצבע לפנים.

מירי: הצבע בפנים שלי? זה העניין עכשיו?

תרצה: צריך להגיד לקופר, על ההיריון.

מירי: שלא תעזי! שום היריון, אין היריון, לא יהיה!

תרצה: הוא ישמח. לא נשאר לו הרבה זמן.

מירי: את שומעת את עצמך? הוא ימות ואני אהיה שם בהיריון בראש שלו? עוד

מלכודת? בשום אופן! ממשיכה וזורקת מהגרוטאות החוצה

תרצה: הוא כל כך אהב ילדים. היה להם בית עני, תשעה ילדים הם היו. הם גרו

במרתף והיה ריק וקר. הוא סיפר על זה תמיד, כמה שהיה ריק וקר. הוא רצה

שבעה ילדים, זאת היתה התוכנית. אני לא יכולתי ללדת יותר אחרי שילדתי

אותך. אמרתי לו פעם שאם הוא נורא רוצה אני מוכנה להתגרש. הוא לא

דיבר איתי חודשיים אחר כך. אז הוא התחיל לאסוף.

מירי נעצרת, מסתכלת בה, מקשיבה

תרצה: כן, זה מה שהיה.

מערכה שנייה תמונה ראשונה

למחרת, אחרי הצהריים, בחוץ, בחצר האחורית. בצד אפשר לראות את פנים הדירה, ריקה כמעט. כל מה שהיה בפנים, זרוק עכשיו בחוץ. חלקו, הרהיטים הגדולים, זרוק ברחוב, שאותו לא רואים. השאר בחצר, בעיקר בערימה גדולה של שכרי גרוטאות, עיתונים, בגדים ישנים וכו'. בצד, מאחורי איזו גדר, חבוי ערימה נוספת, קטנה. על הארץ מפורזים כל מיני חפצים שנשרו בדרך. תרצה נכנסת מכיוון הבית, גוררת שק מלא אל הערימה הגדולה

תרצה: לעצמה, במין פטפוט ככה זה. הוא אמר לא לזרוק, שום דבר! היא אומרת לזרוק, הכול! למי אני צריכה לשמוע? מצד אחד הוא הבעל שלי. מצד שני היא הילדה שלי, הדם שלי, לא נכון? אבל מצד שני היא גם הילדה שלו. זה נקרא הדם שלו... אבל מצד שני... מצד שלישי זאת אומרת... כן, אפילו אם הוא יותר אני מוכרחה לשמוע בקולה. אחרי הכול היא כאן והוא שם, בבית חולים. איך שהוא צעק בבוקר. מוודאת שמירי לא בסביבה, ומעבירה מהערימה הגדולה לערימה הקטנה בצד כמה דברים שיישאר, משהו, קצת. מירי נראית עוד בתוך דבריה של תרצה כשהיא בדרך מן הרחוב חזרה אל הבית, מתיישבת על משהו, נרדמת

תרצה: מתקרבת אליה, לא יותר מדי. אומרת לעברה, אבל בשקט אמרתי לו. מירי ישנה, ברור שלא שמעה

תרצה: נרדמה ככה, עוד פעם. פונה ממנה, חוזרת ושוב אומרת לעברה, קצת יותר בקול אמרתי לו, היום בצהריים. ובקול רם יותר אמרתי לו, אמרתי.

מירי: מתעוררת מה? אמרת לי משהו?

תרצה: לא, שום דבר. את ישנת, נרדמת. את נופלת מהרגליים.

מירי: באמת? קמה ויוצאת אל הדירה

תרצה: לעצמה אני אמרתי לה. אף אחד לא יכול להגיד שלא אמרתי. אני אמרתי.

שבה ומעבירה דברים לערימה בצד

מורדו נכנס לחצר, מתקרב, מאחוריה

תרצה: נבהלת לא! מי...? פונה לאחור, רואה אותו שלום. אני כבר נבהלתי. הוא היה אומר עלי שאני אוהבת לפחד. עכשיו יש לי הרבה מה לפחד.

מורדו: שום דבר? לא שמעת, כל הצהריים?

תרצה: כאילו לא שמעה, תוך כדי שמעבירה דברים עכשיו יש לי לפחד גם ממנו,

שהוא יראה שאני זורקת הכול. וגם ממנה, שהיא תראה איך אני... כן, לא זורקת, שומרת בצד זאת אומרת, משהו.

מורדו מתקרב אליה עוד צעד

תרצה: אני שמעתי, אני גם מבינה. אולי אני טיפשה אבל לא כל כך, לא כל הזמן. שמעתי אותה מטלפנת.

מורדו: מה שמעתי? ביקשתי ממך, תגידי לי. גם את רוצה ש...

תרצה: ואם אני רוצה? רציתי שהם ייפגשו וישלימו. מה יצא? יצא שאמרתי עליו שהוא מת, ובסוף הוא בבית חולים, והיא זורקת את כל הדברים שהוא אסף כל החיים שלו. בשבילי, היא אומרת, שיהיה לי בית הגון. כמו פוגרום, לא? אני צריכה להישאר לפי האופי שלי. בלי שום רוצה. הם כבר רוצים מספיק. קודם לאסוף הכול, מוכרחים. אחר כך לזרוק הכול, מוכרחים גם כן. גם את הסבון שלנו צריך לזרוק, הוא מלוכלך. מי שמע דבר כזה? סבון מלוכלך.

מורדו: מה שמעתי?

תרצה: אתה שמעתי דבר כזה, סבון מלוכלך?

מורדו: על מה היא דיברה? בטלפון, לקליניקה.

תרצה: סידרו לה תור, בלילה. זה נעשה מאוחר, אמרו לה. רצו שהיא תבוא בצהריים. היא מוכרחה קודם לגמור משהו, זה מה שהיא אמרה להם. בגלל זה היא עוברת ככה גם ביום, גם בלילה, להספיק לפני שיהיה מאוחר מדי.

בעומק החצר נראית מירי כשהיא יוצאת מהדירה, סוחבת מיטה לעבר הרחוב. מורדו פונה אל תרצה כאילו שואל מה זה

תרצה: לרחוב, לכביש. את הדברים הגדולים מוציאים לשם. גם הוא היה חוזר לפעמים ככה בלילה, סוחב. גם בחורף, בגשם, אין כלב ברחוב, ופתאום אני רואה מהחלון איזה שולחן הולך ברחוב, איזה מכונת כביסה. המדינה נהרסת, הולכת לאיבוד, הוא אמר, מוכרחים לעשות משהו.

מורדו מתחיל איזו תנועה לעבר מירי

תרצה: מניחה יד על זרועו, כמו לעצור אותו חכה. לפעמים חושבים דבר אחד – יוצא דבר הפוך. אולי גם עכשיו, זה מה שיהיה איתה, מרוב שהיא עוברת. גם קודם היא נפלה מהרגליים, נרדמה. רק לרגע, אבל... תמיד היא היתה גומרת את כל הכוחות, ואחר כך היתה נופלת, ישנה בלי סוף. ככה זה, כל הניקיון הזה... כשאיימא שלי היתה בהיריון היא היתה הופכת את כל הבית – פחד! מורה על מירי במרחק זאת בכלל המיטה שלי. היא כבר הוציאה אותה פעם.

מירי שומעת את קולה ממרחק, מתקרבת, מניחה את המיטה. תרצה נעצרת באמצע ההעברה לערימה הקטנה. מירי רואה את זה. מורדרו נסוג הצידה
תרצה: מנסה להסתיר בגופה את הערימה הקטנה שמאחוריה, אל מירי מה נשמע? על מורדרו יש לך אורח, הוא...

מירי לא מגיבה, מתעלמת ממורדרו

תרצה: על הערימה הגדולה איזו ערימה! הספקת היום הרבה, לא? עוד הדברים הגדולים ברחוב. וגם אל מורדרו הכול היה בתוך הדירה הקטנה שלנו, אי אפשר להאמין, נכון? והכול סמרטוטים. זה נכון, לזרוק...! לא נכון?
מירי לא מגיבה

תרצה: לא נכון?

מירי: על הערימה הקטנה מאחוריה מה זה, אימא?

תרצה: מה?

מירי: מאחוריך, מאחורי הגדר.

תרצה: תראי, מעניין, איך זה הגיע לפה. אותו דבר כמו שם. אותם סמרטוטים. שיהיו פה, לא? מה זה משנה. לפועלי הניקיון יהיה יותר קל, לא יצטרכו לקחת הכול בבת אחת.

מירי מחזירה דברים מהערימה הקטנה לגדולה

תרצה: איך שהוא צעק היום בכוקר בבית חולים.

מירי: כאמת? לא ידעתי.

תרצה: את שמעת יחד איתי. את הבאת את הרופא ההוא שנתן לו את הזריקה.

מירי: אז למה להגיד לי? ואם הוא צעק? זאת סיבה להחביא כאן בצד?

תרצה: זה נכון. אוספת דברים להחזיר, יחד עם מירי, בין הדברים המעיל שלה מעיל טוב, עוד השתמשתי בו השנה.

מירי: אני אקנה לך חדש.

תרצה: קופר, אבא שלך קנה לי אותו כשהייתי בהיריון איתך. הוא ידע לקנות. מירי נעצרת

תרצה: מלבישה את מירי במעיל הוא קנה בכוונה שיהיה קטן, שאני אוכל ללבוש אותו גם אחרי ההיריון. לא קטן מדי, שאני לא אסבול יותר מדי. בכתפיים זה באמת כמעט לא לחץ, רק בבטן זה לחץ קצת, כשהיה קר והייתי סוגרת. חשבתי שזה יתפקע. אבל זה לא, שום דבר. הוא ידע מה זה חומר טוב.

מירי לבושה במעיל עומדת במקומה כמהופנטת

תרצה: טוב גם עלייך, בדיוק. זה מה שהוא אמר אז: המעיל הזה, גם הבת שלנו תוכל ללבוש אותו בהיריון שלה.

מירי: בצחוק, רך במפתיע כבר אצלך אז בהיריון שלך כבר אז הכנסתם אותו להיריון שלי, אה? פושטת את המעיל בפראות איך שזה נדבק, לעזאזל!

תרצה כמו רוצה לומר משהו

מירי: כן? יש לך מה לומר?

תרצה: מעזה אני אמרתי לו.

מירי: מה אמרת? למי?

תרצה: את יודעת.

מירי: אני לא יודעת.

תרצה: לקופר, אבא שלך. על ההיריון.

מירי: אמרתי לך לא להגיד, לא? בשביל מה? ככה לשכנע אותי? בשביל מה?

תרצה: אחרי שהלכת כאב לו עוד פעם בצהריים. הוא ישן מהזריקה אבל ראו שכאב לו. אז אמרתי לו.

מירי: ומה קרה? זה הפסיק לו את הכאבים? הוא שמע אותך בכלל?

תרצה: אני לא יודעת. הוא פקח את העיניים. והוא עצם בחזרה.

מירי: זוזי הצידה, טוב? חוזרת אל המיטה, להעמיס אותה

תרצה: זה עוד פעם המיטה שלי. הוצאת אותה עוד פעם.

מירי: ואת שתקת? למה לא אמרת לי תכף?

תרצה: איך יכולתי? את דיברת, את...

מירי פונה אל המיטה שהוציאה, להעמיס אותה. מורדרו עומד בדרכה. בהמשך תרצה

מחזירה בגניבה דברים אל הערימה בצד

מירי: אל מורדרו מה עכשיו?

מורדרו: תני לי, אני אסחוב.

מירי: מתחילה להעמיס על גבה את המיטה, נעצרת היתה לי כלבה פעם. כשהיא

התייחמה, כל הכלבים היו באים. הייתי מגרשת אותם. הם היו מסתלקים,

חוזרים אחר כך. היה אחד שלא זז, כלב שחור, גדול. הייתי מכה אותו בצינור

גומי, הייתי מכה אותו נורא. הוא היה יכול לטרוף אותי, והוא היה עומד,

חוטף את המכות ומסתכל עלי בעיניים כאלה. אני יכולה להרגיש גם עכשיו

את הגוף שלו תחת המכות של הצינור ביד שלי. אני יכולה לראות גם עכשיו

את העיניים שלו, רכות, נוראות. מתחילה לסחוב

מורדרו עומד בדרכה

מירי: עשרים שנה... עשרים שנה אתה שוכב כאן בחצר ואורב לי. בשכיבה! מצמיח שורשים, להיכנס איתם אלי. לתקוע לי את האבא הזה שלך. שאני... אני מכל הנשים, אני אלד לך בן עם השם של אבא כזה שלך?! אחרי כל המכות שהוא הכה אותך, כל ה... אתה עוד חייב לו משהו? לא סתם, חייב לו את השם של הילד שלך, של הילד?!
מורדו: אני לא חייב לו, לא בשבילו – בשבילי, אני.

מירי: אני לא רוצה לשמוע, וזו הצידה!

מורדו: לא בקול רם אבל במין צעקה, משהו נואש, לעצור אותה יש הרבה אנשים עם השם הזה, הרבה. תמיד ברחוב אני שומע מישהו קורא למישהו, עם השם הזה. אני שומע את השם הזה, וזה מכה עם אגרופן של עופרת בבטן. זה חותך אותי, זה לוקח לי את האוויר. אני אהבתי אותו והוא היה בן-אדם רע, אבא-שלי, בן-אדם רע.

מירי נעצרת

מורדו: הילד יהיה אדם טוב, את מבינה? יהיה לו השם של אבא שלי, אבל הוא יהיה טוב. אני אקרא לו בשם שלו, של אבא שלי, ואני אשמע איך אחרים קוראים לו בשם שלו, של אבא שלי, ובלי אגרופן בבטן. אני...

מירי: אני שומעת.

מורדו: אני בידיים שלי אעשה אותו אדם טוב, ככה, עם השם שלו, של אבא שלי. כשהוא יבכה בלילה, אני אקום אליו בשקט. אני לא אכה אותו מפני שהוא העיר אותי. אני אקום אליו ואני אכסה אותו בשמיכה בשקט. רק זה, שיישן בשקט. אז אני אחזור ואני אישן בשקט.

מירי: מתקרבת אליו, כאילו נגע ללבה, ואז נעצרת מה אתה רוצה ממני? זה משגע אותי, זה... בזבז כזה! אתה לא מביין? יש לך כסף, אתה גבר, אתה לא קשקשן, יש לך הצלחה עם נשים. שמישהי אחרת תעשה לך את הילד הזה. למה אני? חשבתי שאני רוצה, שאני יכולה, אני לא. אז דווקא? מפני שאני מזמן, ענתיקה כזאת?

מורדו מתקרב אליה

מירי: לא, אני לא רוצה.

מורדו: טוב לך איתי.

מירי: ואם טוב? דווקא, אתה לא מביין? דווקא! לא, זה לא היריון, לא, לא ילד, זה אתה, היד שלך, אצלי בפנים לתפוס אותי. נתקלת במיטה, נופלת-צונחת

עליה אתם לא תתפסו אותי, אף אחד לא. רק בשביל לחתוך את היר שלך ממני אני אפיל אותך, רק בשביל זה! נשכבת על המיטה, נרדמת **תרצה:** מכסה אותה באיזו שמיכה מהערימה יש הכול, כמו בכית.

תמונה שנייה

אותו יום, מאוחר יותר, לפנות ערב. הדברים מתרחשים עכשיו גם בפנים, בדירה, וגם בחוץ, בחצר. הדירה ריקה, חוץ מכמה גרוטאות וסמרטוטים, קשה לראות בגלל האפלולית. על הרצפה באמצע תיק המצלמות של מירי. מירי ותרצה נכנסות מבחוץ, עייפות, עומדות. מירי נשענת אל קיר וכמו מעייפות מתגלגלת על הקיר כמו על רצפה, מגב אל בטן

תרצה: אחרי רגע, בחצי שאלה זהו?

מירי: מה עוד צריך?

תרצה: שום דבר. אני ככה סתם. מתי שאוספים תמיד אפשר למצוא מקום, להכניס עוד משהו. מתי שזורקים – גומרים וזהו, נגמר.

מירי: אני לא זרקתי אותך, אימא. ואני גם לא עשיתי אותך חולה. גם את לא. איזה משחק את משחקת? כל השנים לא הפסקת לקטר בשקט, מאחורי הגב שלו. שבי, יותר טוב.

תרצה: אין שום כיסא לשבת עליו כן, תכף.

מירי: בכעס, עדיין על הקיר נמאס לי. תשבי, את שומעת? אני הרוגה, הראש מסתובב לי. ואני עוד צריכה להתלבש ולהתרחץ. יש לי תור בלילה ואת יודעת את זה. אז פתאום את לא רוצה לשבת לי? את תשבי ואת תשתי.

תרצה: עומדת במקומה אני יושבת, אני יושבת כבר מזמן.

מירי: כן? את יושבת כבר מזמן?

תרצה: צוחקת כן, מזמן.

מירי: את צוחקת.

תרצה: אסור?

מירי: צוחקת גם היא, בעייפות אוי אימא, יש לך צחוק יפה, אימא, את יודעת את זה? יש לך צחוק באמת יפה, אוי אימא. איזה צחוק, אימא, איזה צחוק! מה קרה לי? אני לא זוכרת מתי צחקתי ככה. די, מספיק.

תרצה: שאני אדליק? חושך.

מירי: שיישאר ככה, עוד רגע. לא תאמיני אבל גם לזה חיכיתי, גם על זה חלמתי.

איך שאת יושבת ככה במנוחה ליד שולחן קטן בכית נורמלי, ואני מביאה לך קפה.

תרצה: אני שותה רק תה.

מירי: אני אתקן את החלום. אני אשים שם תה במקום קפה. ומיד אולי עכשיו, מי יודע, אולי כבר לא יריחו ממני את הריח הרע.

תרצה: איך אני אחיה פה לבד?

מירי: ולבד עם הסמרטוטים יותר טוב?

תרצה: היה נשאר הריח שלו. היו הדברים. הייתי יכולה לזכור איך הוא הביא אותם, ההיסטוריה שלהם. ותכף אם היה איזה ילד לטפל.

מירי: צוחקת אני אמורה לספק לך ילד לטפל בו, אה? ואני עוד צוחקת. אני כל כך עייפה שאני כבר לא מרגישה כמה אני עייפה.

תרצה מדליקה את האור. באור הצהוב נראה החדר הריק בכל כיעורו, קירות מזוהמים, מצולקים, סמרטוטים וכו'

תרצה: לכבות?

מירי: לא, תשאירי. ממשיכה ומסתובבת ומסתכלת

תרצה: חסר לך משהו?

מירי: את צוחקת לי, אה? היו כאן כל כך הרבה סמרטוטים שתמיד חשבתי מי יודע איזה גודל, איזה יופי מתחבא מאחוריהם, איזה ארמון! לא, זה לא נכון, לא זרקתי בשביל שום ארמון. גם לא בשבילך, לא. זרקתי פשוט בשביל לזרוק, להוריד את זה מעלי, כמו שמורידים אבנים כבדות מהחזה, פשוט להוריד אותן.

תרצה: אז טוב עכשיו.

מירי: מה זה צריך להיות?

תרצה: זרקת, הורדת.

תרצה: כן, זה נכון. והיא ממשיכה ומסתכלת סביבה

תרצה: אולי מפני שקר.

מירי: מה מפני שקר?

תרצה: אני לא יודעת, סתם. קר.

מירי: כן?

תרצה: לא?

מירי: לא.

תרצה: זה נכון. חם.

מירי: מה פתאום חם?

תרצה: לא? אז מה?

מירי: מה את רוצה ממני, אימא? עזבי אותי, מה חסר לך? למה את לא יושבת?
אמרת קודם שאת יושבת? איפה הכיסא? השולחן הקטן?

תרצה: בחוץ, את שכחת, הוצאת וזרקת עוד פעם. גם את המיטה.

מירי: אמרת לי שאת יושבת, יושבת כבר מזמן. יוצאת, חוזרת תכף עם כיסא הנה.
מרימה את תיק המצלמות שלה המצלמות שלי – כאילו שכחתי משהו. יוצאת
לכיוון הרחוב

קופר נכנס בינתיים לחצר, בקצה, לבוש בבגדי בית חולים. הוא מתהלך-עומד בקושי,
מסתכל סביבו על הגרוטאות, הסמרטוטים וכו', מסתכל נדהם, לא מביין. פנס נדלק

תרצה: אל קופר, ממהרת אליו, נדהמת אתה.

קופר: מתקרב אליה, נוגע בה, בפניה את. על מה שמסביב חשבתי אולי אני שיכור,
מרוב הזריקות, הכאבים. אולי בכלל אני כבר לא חי, רואה פתאום דברים.
מה זה?

תרצה: להרוויח זמן מה?

קופר: כל החצר, הערימה הזאת, כל ה... בפחד של מי? לא של...? לא של...?
מנסה לברוח מהאמת מישהו מהשכנים?

תרצה: כן, בטח, השכנים, מישהו.

קופר: זרקו? דברים כאלה?

תרצה: אתה יודע איך זה, אנשים, שוטפים להם את המוח. בוא, אתה צריך
לחזור לבית חולים.

קופר: הפועלים, מהניקיון – הם ייקחו, הם יזרקו הכול. דברים טובים, זהב.

מירי נראית בעומק הבמה, סוחבת את המיטה מהרחוב לכיוון הבית

קופר: רואה אותה זאת לא...?

תרצה: כן, מירי.

קופר: מאיפה?

תרצה: מהרחוב. גם שם יש דברים טובים, הדברים הגדולים.

קופר: מה את רוצה להגיד לי? את רוצה להגיד לי שהיא אוספת, מכניסה?
הביתה, אלינו?

תרצה: ככה, כן. אוחת בידו, למשוך אותו בוא, אתה צריך לבית חולים.

קופר: רגע. נעצר, כמו מנסה לזכור משהו

מירי רואה אותו בינתיים, מניחה את המיטה, מתקרבת. הם לא רואים אותה

קופר: נזכר קודם בבית חולים... כאילו אני חלמתי משהו, אמרו לי, מישוהו...
יכול להיות ש... היא? ..

תרצה: כן, זה נכון, היא.

קופר: באמת?

תרצה: כן, בהיריון. בוא.

קופר: צוחק, רך, שמח, כמה שהוא יכול בשארית כוחו ידעתי לבוא, אה? בטח, היא בהיריון אז היא נהיית בן-אדם. בשביל ילד צריך לאסוף דברים, לא לצלם אותם. שיזרקו כולם, שיזרקו. אנחנו נאסוף, אני אעזור לה. תראי. מרים מהרצפה פרסת סוס פרסה מפעם, ברזל טוב, אמיתי. גם לנו בבית יש אחת כזאת. יהיה מזל, יהיה. משתתק

מירי: עומדת מולו זה לא של השכנים, זה לא.

קופר: מה זה נקרא?

מירי: זה הכול שלך, מהבית, אני הוצאתי, זרקתי. הכול, גם הפרסה, שלך, אני זוכרת.

קופר: את מתלוצצת, את... לא נכון. על המיטה בצד, שסחבה קודם זה – את סחבת, ראיתי.

מירי: זאת המיטה של אימא, הוצאתי בטעות. צריך אותה עד שנקנה חדשה, אחרי שיסיידו. אני לא רוצה לשקר לך. אתה עוד לא מת, נכון?

קופר: גם... גם ההיריון?

מירי: בחצי שאלה בשביל זה באת? אל תרצה ככה את מחזירה אותנו, אה? אותי את מחזירה עם המוות שלו. אותו עם ההיריון שלי. בוא, אני אחזור איתך לבית חולים.

קופר פונה ממנה לעבר הבית. מירי ותרצה מאחוריו. הוא מצלצל בפתח

תרצה: מאחוריו אתה מצלצל.

קופר: גבר אליה כן?

תרצה: אף פעם לא.

קופר: לא?

תרצה: עומדת מאחוריו בוא, תיכנס.

הוא פונה לאחור, לכיוון שלה, החוצה

תרצה: מנסה לכוון אותו פנימה, הביתה לא כאן – שם, הביתה.

קופר: הבית שלי בחוץ, שפוך, שחטו.

מירי: בוא, אני אחזור איתך לבית חולים.

קופר: ביובש, בריחוק התחילו לקבל מתים בבית חולים?

תרצה: אתה לא מת, אתה רק קצת...

מירי: מספיק, אבא, בוא.

קופר: בשביל מה? הרופאים, הם אמרו: זהו, די, אין מה לעשות, לא?

תרצה: לא, הרופא ההוא, הגבוה, הוא אמר ש...

קופר: כמו כוסות רוח למת. קר לי.

מירי: אני אזמין אמבולנס.

קופר: בבית חולים הכי קשה. לא לחיות, גם לא למות. בן-אדם צריך למות

בתוך החיים שלו, בעפר, באדמה שלו. מסתכל דרך החלון לחצר גשם.

תרצה: עוטפת אותו במשהו הנה, שיהיה חם. בוא תשב.

קופר: איפה?

מירי: הנה, הכיסא.

קופר: מתקרב אליו, נשאר עומד אני לא מכיר אותו.

מירי: פתאום אתה לא מכיר אותו? מפני שניקיתי אותו? מפני שהוא לא קבור

תחת ערימות של סמרטוטים?

קופר: עיניו אל החלון הגשם... הכול יתרטב. הכורסה, המקום שלי... דברים

טובים, זהב, רחמנות עליהם.

מירי: כן, רחמנות עליהם. עליהם. יוצאת החוצה, מחזירה דברים פנימה, כולל הכורסה

קופר: לא רואה איך היא מחזירה, אל תרצה ואת... את הרשית לה?

תרצה: ככה, בגלל ההיריון. אתה יודע איך זה, אישה בהיריון שלה. היא פתאום

כל כך רוצה משהו, מוכרחה.

קופר: זה לא שקר, לא? כמו ההלוויה שלי, מה שאמרת לה, כדי שהיא תבוא?

תרצה: לא, היא היתה אומרת לך אם זה היה שקר, אתה מכיר אותה. יהיה לה

ילד. ככה היא כאילו בונה לו את הבית שלו, בית חדש. יש כאלה שצריכים

בית חדש, הכול מהתחלה.

קופר: ילד, אה? נכד, אחרי הכול.

מירי: אל קופר, מובילה אותו אל הכורסה שהכניסה בוא תשב.

קופר: מה זה? את הכנסת? בחזרה?

מירי: המקום שלך.

קופר: בשבילי? את לא צריכה. אני כבר לא צריך, אני גמרתי. העיקר זה את,

את ו...

מירי: אתה עוד לא גמרתי. אתה לא תגמור כל כך מהר.

קופר: מראה לה את פרסת הסוס שבידו תסתכלי, תראי.

מירי: מה אתה מראה לי?

קופר: היה לי סוס, של הדוד. זקן, מלא פצעים. שכב באורווה, במקום שלו, וכל הזבובים... גם הכלבים כבר נשכו. אמרתי לדוד. הוא ייגמר לבד, הם אמרו, הבנים שלו, עוד יום. עצלנים, בטח. אז אני בעצמי... הוא היה כל כך זקן וחלש שהייתי צריך להרים אותו בשביל שיעמוד על הרגליים. הייתי עוד ילד כמעט אבל חזק. נכנסתי תחת הבטן שלו והרמתי. היתה לו בטן לבנה, כן. וככה הובלתי אותו לאט-לאט שלא ייפול. לשם, מאחורי הפחים, אל האיש שפושט את העורות. הוא כבר יעשה מה שצריך. די, שיגמור, שינוח.

מירי: אתה עוד רחוק מלגמור ולנוח, אבא. אתה עוד תעשה הרבה צרות. מושיבה אותו הנה תשב. מביאה מן החפצים שהכניסה קרוב אל הכורסה הנה, גם הכוננית שלך. גם מחזיק העיתונים. גם עיתונים. אני אביא לך עוד דברים מבחוץ.

קופר: בשבילו, בכל זאת, אה? קצת דברים, אה? כן, בטח. במידה, אה? אני לא היתה לי מידה, הכול היה תמיד מעט מדי, צריך עוד, עוד. מושיט לה את פרסת הסוס קחי. ילד אוהב סיפורים על סוסים. תיתני לו ותגידי לו, אה? תשמרי ותיתני לו.

מירי: כמעט לוקחת, לא לוקחת לא, אבא. אני לא רוצה לשקר לך. אני לא אשמור לו ואני לא אתן לו. אני לא.

קופר: אז בשביל מה את מכניסה, מחזירה? כל הדברים.

מירי: ממשיכה ומגבכת דברים סביבו, סביב הכורסה אני לא יודעת בשביל מה, לא יודעת, לא יודעת. נעצרת, כאילו מתחילה לדעת

קופר: לא בשבילך, הילד שלך?

מירי: בפיוזר דעת הילד שלי... מבינה פתאום משהו, ובשמחה איך לא חשבת על זה? איזו אידיוטית! למה זרקתי הכול? למה מהתחלה לא? שוב מגבכת דברים סביבו

קופר: כן, זה משהו שילד אוהב.

מירי: מוציאה את המצלמה שלה לא בשביל הילד, אבא. אני לא זרקתי בשביל הילד, ואני לא אוספת בשביל הילד. אני רוצה לצלם אותך. זה מה שאני רוצה. זה מה שאני רוצה מהתחלה, כל הזמן, כל השנים. לצלם אותך ולצלם את הבית, אותך עם הבית יחד. מכוונת מולו את המצלמה

קופר: לא! לא!

מירי: בשביל ההיריון שלי אתה מוכן גם לזרוק הכול. לתת לי לצלם אותך אתה לא יכול? אני צלמת, אני לא אחת בהיריון, זאת אני, זאת אני. כמעט מצלמת

קופר: מניף עליה את ידו, באיום, כמה שיכול **לא!**

מירי: כן, גם זה, ככה, בדיוק, תחזיק את זה! כמעט מצלמת

תרצה: נכנסת בינה לכין קופר הוא עוד חי.

מירי: זהו בדיוק, מפני שהוא עוד חי. אני צריכה לחכות למוות שלו?

תרצה: אני לא אתן לך.

מירי: עוד נראה. היא מכניסה פנימה עוד מהגרוטאות, בפראות

תרצה מושיבה את קופר בכורסה שלו. מורדו נכנס, מתקרב אל מירי

מירי: מעמידה את הגרוטאות סביב הכורסה של קופר, אל מורדו זזו, **לא עכשיו.**

מורדו: בקול מוזר, קשה לו לומר **את לא רוצה אותי, נכון? בגלל זה את לא רוצה**

את הילד. הוא כמו הילד שלי אצלך בפנים. לחתוך את הילד שלי ממך, זה מה

שאת רוצה. את אמרת, לא?

מירי: אתה מפריע לי.

מורדו: בסדר, אני אעזוב אותך. את לא תראי אותי יותר, הוא לא ידע עלי

שום דבר. תוכלי ללדת אותו. תיתני לו איזה שם שתרצי, תגורי איתו איפה

שתרצי. אני לא אדע איפה. אני רק אשלח לך כסף, כמה שתצטרכי.

מירי: על מה אתה מדבר?

מורדו: אני אסתלק, אני אחתוך את עצמי ממך, הכול, לא רק את הילד שלי. לא

תצטרכי שום הפלה, שום קליניקה.

מירי: כאילו רק עכשיו מבינה מה הוא אומר, מתקרבת אליו, נוגעת בו, וברכות אני לא

מאמינה.

מורדו מסלק את ידיה מעליו, כמעט דוחף אותה

מירי: אתה דחפת אותי, אתה... אתה כאילו...

מורדו: לא, אני לא שונא אותך.

מירי: לא אמרתי שאתה שונא. עכשיו זה בטוח, אתה שונא.

מורדו: אתמול אמרתי לך שאני לא רוצה לתת מכות לכן שלי. אני לא רוצה לתת

מכות לאף אחד ואני לא רוצה לקבל מכות, לא מוכן יותר, מאף אחד לא.

מירי מצלמת אותו. הוא מניף עליה יד, כמעט מכה אותה

מירי: בטח, אותו דבר.

מורדו לא מכה, יוצא. מירי פונה לצלם את קופר. תרצה עומדת מולה

מירי: מצלמת אותה שוב ושוב עכשיו די. לצלם אותך זה לא קונץ. זווי הצידה.

קופר פונה ממנה, הולך לאטו בקושי, לעבר אחת מפנינות החדר

תרצה: לאן?

קופר: הביתה, הביתה.

תרצה: מנסה למשוך אותו אל הכיסא לא שם – כאן, כל הדברים שלך, מה שאספת.

קופר: הולך לעבר הפינה הביתה... תשעה אחים, גם אחות... וקר וריק, וקר וריק,

כל כך קר. נצמד לפינה, מתחיל לשקוע תחתיו

תרצה ומירי נושאות אותו אל הכורסה, מושיבות אותו, ראשו שוקע

מירי: מרימה את ראשו חכה, אבא, אל תלך. תפקח את העיניים, תשמע אותי, אתה

יכול. אני אשכנע אותך. נדבר, נתווכח, אבל תשמע אותי, תשמע.

ראשו שוקע, הוא מת

תרצה: די, נגמר.

קופר המת: אל מירי, רק אליה עכשיו תצלמי אותי, נראה אותך.

מירי: עוד פעם.

קופר המת: עכשיו נראה אותך.

מירי: אתה תראה.

תרצה: עם מי את...?

מירי: מה?

תרצה: דיברת, אמרת אתה תראה.

מירי: כן?

תרצה: צריך לקרוא לאמבולנס, לבית חולים.

מירי: בשביל מי?

תרצה: הוא, קופר.

מירי: חכי, אל תקראי לאף אחד. תני לנשום רגע. תני לנשום.

תמונה שלישית

כעבור יותר מיממה, ארבע לפנות בוקר. בתוך הדירה, שעכשיו היא מלאה כמו שהיתה,

מוארת בקושי. זרקור מאיר את פניו של קופר המת. גופתו ישובה על הכורסה, גבו אל

האולם. מירי מצלמת אותו שוב ושוב. התמונות מופיעות מיד בזו אחר זו על מסך גדול,

פני קופר המת. תרצה בצד

מירי: עייפה מאוד, נופלת וקמה, על ארבע לרגעים, כאילו מצטטת את קופר, גם את

הצחוק שלו חוץ לארץ שלכם...! אה? נוסעים, משלמים הון, אבל אם אין

צילומים כאילו לא...! אה? ככה גם שווים ה... ה... בלי לצטט מה זה היה?

מאה פעמים, כמו מקדחה זה הסתובב לי בראש...

תרצה: אולי די? תנוחי.

מירי: לא, תני לי. ככה, הכי טוב, להתעייף עד הסוף, אז זה יקרה, אני בטוחה. כמו עם האבן. אלף צילומים, אותו דבר, ופתאום משהו אחר. החיים של האבן, הבתוכו שלה, מה היא באמת. לא מה היא – מי היא באמת. צוחקת גם מי אני באמת, החיים שלי, מה לעשות עם עצמי. אז החלטתי על ללדת, אידיוטית כזאת! צונחת-יושבת, ואל קופר רק רגע, מרשה?

תרצה מתקרבת אליה, מוראגת

מירי: אל תרצה מה העניין? את מפחדת שהוא יענה לי? שיקום, שיענה!

תרצה: זה לא...? לא?

מירי: מה לא? מה כן?

תרצה: לא באמת...? הוא לא באמת מדבר איתך, לא עכשיו, זאת אומרת.

מירי: לא? מי יודע? שוב מצלמת, שוב כמו מצטטת את קופר, עם הצחוק שלו הלוא כל החיים שלכם...! אה? גם הילדים שלכם...! חיים, צוחקים, אבל הם לא שווים כלום אם לא צילמו אותם...! צריך צילום, כדי להוכיח ש...?! אם כך אז באמת כאילו הם לא היו! לפי ההוכחה כך הדבר! לא? לא?

תרצה: את לא מפחדת?

מירי: ממה אני צריכה לפחד? אם כבר הוא צריך. באפריקה הם מפחדים שייקחו מהם משהו כשמצלמים אותם. שוב כמו מצטטת את קופר, עם הצחוק שלו זה נכון, לוקחים! את החופש, הייחוד, את הנשמה! עושים מהם חתיכת נייר, עם העתקים, בשטנן! מעבירים מיד ליד, מסתכלים, בלי רשות! ובלי לצטט, היא עצמה הפעם הראשונה בחיים שלי שאני לא מפחדת ממנו.

תרצה: בכל זאת, אחרי הכול הוא...

מירי: זה המזל שלי, לא? הייתי יכולה לצלם אותו ככה בחיים שלו? אולי בשביל זה הוא מת. בחיים הוא לא הרשה לעצמו. הגאווה שלו. סוף סוף אנחנו עושים משהו ביחד, חשבת על זה?

תרצה מסתכלת בה

מירי: כן, ביחד. צילום זה כמו היריון. האבן צריכה לתת את עצמה כדי שזה יקרה. הרגע הזה, הנס. אל קופר מה אתה עשית כל החיים, אה? לתקן את הסמרטוטים האלה...! לצפות שמישהו יצטרך אותם...! זה לא לחכות לנסים? את הנסים שלי צריכים יותר.

תרצה מתקרבת אליה, רוצה להגיד לה משהו

מירי: כן, אימא?

תרצה: מת צריכים לקבור.

מירי: תני לי רגע, טוב? רגע! מצלמת, ושוב כמו מצטטת את קופר בטח, במקום להסתכל על הילד – מחפשים את הרגע המתאים לצילום...! חיים כאלה, רגעים, חתיכות של נייר מבריק, חיים מתים, בלי ריח...! עונה לו אני לידיעתך מצלמת תמיד את החורים הכי מלוכלכים, לידיעתך, ושיראו את הסירחון, זה האתגר שלי, שיראו אותו. מצטטת אותו, עם הצחוק איזו גבורה! למה במקום זה לא פשוט וישר להריח אותו? בשביל זה יש לנו אף, לא?! בלי לצטט, אל תרצה פנומן, אה? טיפש הוא לא, זה בטוח. הוא רק לא מבין שמצלמות היום זה כמו אדמה, כמו אוויר, זהו, יש, מאלוהים. ומה עם הרצון לזכור, להשאיר, להנציח? מי ידע עליו אם לא...? ושוב מצטטת אותו בשביל מה לדעת? לחיות צריך ול... בלי לצטט, היא עצמה ללדת, אה? מוכרחים, ללדת, רק זה נקרא חיים?

תרצה: בקול מת צריך לקבור.

מירי: באמת? התולעים יותר טובות ממני? סוף סוף הזדמנות לדבר איתו, לעשות משהו ביחד, להיות חברים.

תרצה: כל דבר בזמן שלו. עכשיו צריך לקבור.

מירי: את ממש מפחדת לי, אה?

תרצה: כן, ככה, אפשר להגיד.

מירי: למה בעצם שתקת עד עכשיו?

תרצה: מה זאת אומרת?

מירי: הכול תוך צילום את כל כך מפחדת? למה הרשית לי עד עכשיו? להחזיק אותו כאן, לצלם, ל...? שיקרת יחד איתי לבית חולים, כשהם טילפנו, כשהם חיפשו אותו. מה השעה, בעצם?

תרצה: מנסה להתחמק השעה?

מירי: השעה, מה השעה?

תרצה: מנסה להתחמק אולי בכל זאת תאכלי משהו.

מירי: מה השעה? את לא יכולה לענות לי? יש לי תור בקליניקה בעשר.

תרצה: ארבע.

מירי: ארבע?

תרצה: כן, בדיוק. ועכשיו ארבע ודקה.

מירי: מקרינה את התמונות שצילמה על המסך, לא מרוצה זה לא, לא, לא! הוא לא נותן את עצמו, הוא לא. כאילו נחמד אבל הוא עושה ממני צחוק. וכאן

היא מתחילה לתקוף אותו, להתגרות בו, בשארית כוחותיה די עם להיות חברים! להנציח אותך... להכיר את עצמי, באמת...? זיוני שכל! אני עושה את זה בשביל תערוכה, אלבום. אתה שומע? "קופר, איש המאה העשרים, מרקסיסט, טכנאי, כמעט מהנדס, לא הצטלם כל חיינו – צילומים אחרי המוות." איזה נושא! הם יאהבו את זה, כל אלה שאתה שונא אותם. התחבאת להם מאחורי סמרטוטים, עכשיו תהיה תלוי להם על הקירות. מה תגיד לזה, אה? על ארבע דבר, נשמע אותך! תראה מה אתה יודע! נמאס לי עם אפריקה ועם תאילנד, מכשפים וזונות-ילדות. אבא שלי, קופר, זה הקריירה החדשה. אין לי זמן ללדת, אני... נופלת מעייפות מה השעה, אמרת קודם?

תרצה: עכשיו?

מירי: עכשיו, אלא מתי? אני מוכרחה להספיק. התור שלי.

תרצה: ארבע ועשרה.

מירי: ועשרה?

תרצה: כן, בדיוק.

מירי: צוחקת, רך, עייף אני כשהייתי צריכה להסתיר ממנו.. מדייקים בדקות אז מרמים בשעות, הוא אמר את זה. ארבע ו... התור שלי בעשר, לא? זה נקרא שיש לי זמן. הולכת ונדרמת בעצם איך זה...? ארבע ו...? הוא בכלל מת בערב, כבר היה חושך. איך...? נדרמת

תרצה: אל קופר אני לא אמרתי שְׁקֵר. עכשיו באמת ארבע. היא לא שאלה אם זה ארבע ביום או ארבע בלילה. היא גם לא שאלה איזה יום. בכל מקרה זה כבר לא משנה. התור היה ביום ראשון, היום שלישי, בוקר עוד מעט. הם טילפנו, חיפשו אותה. די, לא יעשו לה את זה, גם ככה היה מאוחר, אמרו לי להגיד לה. חיפשו אותה מהקליניקה כמו שאותך חיפשו מבית החולים.

מירי: חצי מתעוררת עם מי את מדברת? מישהו כאן?

תרצה: לא, אף אחד, רק...

מירי: כאילו מישהו עמד פה. כלפי קופר הוא לא קם פתאום?

תרצה: לא, איך...?

מירי נדרמת. תרצה פותחת את החלון, סוגרת מיד, פותחת, סוגרת וכו'

מירי: מתעוררת למחצה מה זה נקרא ישר מהקיר?

תרצה: סליחה?

מירי: סיפרת לי. הייתי אוכלת את הסיד ישר מהקיר, כשהייתי ילדה. כמו לינוק,

אה? ינקתי? את הקיר?

תרצה: וגם בעיניים עצומות. קופר אמר שזה טוב. זה סימן שהגוף שלך יודע טוב מה נחוץ לו. חוזרת הגוף שלך יודע.

מירי: ישנה למחצה את עוד מנסה לשכנע אותי, ההיריון שלי, אה? העניין הוא ש... ש... כן, היריון זה לא רק אני, זה גם הוא, הגוף שלו. איך הוא התחיל לשנוא אותי, ל... צוחקת, קל, רך אולי ככה... עם אהבה אני לא מסוגלת ללדת, אז אולי עם שנאה. הדרכים שהילדים האלה מוצאים לבוא לעולם, אה? נרדמת

תרצה: פותחת שוב את החלוק, סוגרת, פותחת, וכו', מדברת אל עצמה מה לעשות? כשאני סוגרת... תסלח לי, כבר יש ריח. וכשאני פותחת... תסלח לי, הריח יוצא החוצה. השכנים... אתה מבין בטח.

קופר קם ועומד בינתיים, כמין חלום של מירי. תרצה לא רואה את זה. מירי מתעוררת, קמה, ובלי מילה מדליקה על קופר את הזרקורים שלה
קופר: מכסה בידיי על עיניו לא! מה את עושה?

מירי: רוחצת ידיים, בבית, לפני שאני יוצאת מהבית.

קופר: ה... ה... הפרוז'קטורים!

מירי: סוף סוף, סימן של חיים.

קופר: תסלקי! תכבי!

מירי: בטח, בחושך, תוכל להמשיך להכות אותי, אף אחד לא ידע.

תרצה: רואה ושומעת רק את מירי, נבהלת מהעוצמה מה...? עם מי...?

מירי: זווי הצידה עכשיו, אימא! עכשיו זווי הצידה! מצלמת את קופר

קופר: לא! מה...?

מירי: אמרתי לך, רוחצת ידיים, להתנקות מהסירחון, לצאת אל בני-אדם.

קופר: את מצלמת אותי.

מירי: זה אותו דבר, אותו דבר.

קופר: באיזו רשות? אני... אני! מרים יד להכות אותה

מירי: זהו! ככה! הרגע! עכשיו זה אתה! איזה פנים! אתה חי, חי, ככה... בשביל

זה באתי, לצלם אותך ככה סוף סוף!

התמונות שהיא מצלמת מופיעות על המסך, אותם פנים של קופר המת

קופר: לצלם אותי כשאני...? כשאני...?

מירי: בדיוק! ככה! לצלם אותך כשאתה...! מה כשאתה...? דבר! דבר!

קופר: אני אבא שלך, אני... את עושה ממני צחוק, את משגעת אותי, ואז את...

את מצלמת אותי?! במקום לשמוע בקולי, לבקש סליחה, ל... את עוד

תרצה: לא! הם אמרו שזה יהיה מסוכן.

מירי: נבהלת, אה? צוחקת, צחוק רך, עייפה מאוד, הולכת ונרדמת אני שונאת שמסדרים אותי, שונאת. אבל פה סידרו אותי מין סידור כזה, מין דפיקה כזאת ש... כן, זה כבר נהיה מין יופי, מין... רק אלוהים יכול לתחמן דבר כזה. מה עוד נשאר לי לעשות? מורדו, הוא שונא אותי פתאום, מסתלק. אבא... אלא מה. משאירים אותי לבד, אין אף אחד להילחם נגדו, כל העול עלי, זהו, אין תירוצים. פתאום אני כמוהו, העובר בבטן שלי, הוא אין לו ברירה אלא להיוולד, ואני אין לי ברירה אלא ללדת אותו. איך שאני עייפה. גם אני, גם הוא, אנחנו צפים, נסחבים על נהר כזה, משהו ישן, סמך, עם כל מיני סמרטוטים, עם כל מיני... אם רוצים אז גם תינוק זה משהו שצף על הנהר. היי, וגם זה... המצלמה שלה בידה מי זורק מצלמה כזאת? שבורה לגמרי, מעוכה. צריך הרבה כוח בשביל להרוס ככה. אפשר לתקן, אני חושבת, אפשר. נרדמת

תרצה: פותחת את החלון לאוורר, ואל קופר תסלח לי, אני מוכרחה. היא כבר לא מרגישה, עייפה כל כך.